

GYAKORLATORIENTÁLT KÖZISMERETI INFORMATIKAI MÉRÉSEK ÉS VIZSGA A SZAKISKOLÁKBAN

Kiss Róbert

Kecskeméti Főiskola, GAMF Kar, Informatika Tanszék

Kulcsszavak: gyakorlatorientált informatika, szakiskola, mérés és vizsgakonceptió

A Szakiskolai Fejlesztési Program (SZFP) keretein belül 2005-ben megfogalmazódott feladatként új, a szakiskolai populációra optimalizált vizsgakonceptió és mérőeszközrendszer kidolgozása történt meg, többek között a közismereti informatika tantárgyhoz is. A 90-es években megalkotott Alapműveltségi vizsga tekinthető kiindulópontnak, amely a teljes középiskolai populáció mérésére szolgált. Az eltelt időben azonban az informatikai eszközök és alkalmazói szoftverek rohamos fejlődésével jelentősen átértelmeződött a középfokú oktatásból kikerülőktől elvárt informatikai, alkalmazói kompetencia fogalma. A papír alapú, részben elméleti tudásról a felhasználói, gyakorlatorientált tudás felé tolódott el a hangsúly. Mindez a szakiskolákban még dominánsabban jelentkezik. A kétéves közismereti tantárgyakat tanító szakasz végére kell a tanulókat felruházni az ésszerű és optimális géphasználat képességével, különös tekintettel az IKT felértékelődött szerepére, amely a jelen európai társadalmakban a boldogulás, elhelyezkedés, érvényesülés, kommunikáció, beilleszkedés elengedhetetlen feltétele.

Az SZFP keretein belül olyan közismereti informatikai vizsgakonceptió kidolgozása volt a cél, amely a szükséges technikák gyakorlati feladatok megoldásán keresztül történő vizsgálatát teszi lehetővé, minta-feladatsorok elkészítésével és kis mintán történő bemérésével, a NAT-ban valamint a SZFP tananyagfejlesztéssel foglalkozó komponensében megfogalmazott fejlesztési célok, kompetenciák nyomán, ugyanakkor kellő motivációs hatást is kifejti a feladatok tartalmán keresztül.

A koncepció és a feladatsorok vizsgálata, nem reprezentatív mintaválasztás alapján, a programban részt vevő 57 szakiskola közül 7 iskolában 257 tanulóval történt meg. E próbamérés egyrészt a feladatsorok kipróbálása, másrészt a koncepció gyakorlati megvalósíthatóságának tesztelése volt. A méréssorozatban résztvevők (szaktanárok, tanulók és közreműködők) sok szempontú kérdőívek segítségével véleményezhették a koncepciót, feladatsorokat, lebonyolítási körülményeket, emellett a tanulói teszteredmények elemzésén keresztül vált lehetővé a feladatsorok korrekciója.

Az eredmények a koncepció létjogosultságát igazolták. Az elkészült és bemért feladatok reliabilitás-mutatói (Cronbach α) 0,87 és 0,93 közöttiek. A feladatokon elért tanulói teljesítmények megfelelőek, a szaktanárok és a tanulók véleménye pozitív. A mérési adatok elemzése feltárta a hibákat. Ezek alapján készült záró tanulmány (SZFP, 2005. augusztus 28.) már javaslatokat tett a korrigálás elveire. Az elvégzett munka jó kiindulási alapot biztosíthat a további fejlesztésekhez, hiszen a Fejlesztési Program keretein belül végzett egyéb kérdőíves vizsgálatok azt támasztották alá, hogy a megkérdezett iskolák jelentős részében szerveznek a 10. évfolyam végén belső vizsgákat (részben motivációs céllal). Lehetőségként tehát adódik, hogy egységesíteni lehetne ezeket a vizsgakonceptióra tett javaslatokkal és a szakiskolákra standardizált feladatbankok segítségével.